

**CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
15 iulie 2015**

**Probă scrisă
Limba și literatura română
profesori**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Elaborați un eseu structurat, de 900 – 1500 de cuvinte, în care să prezentați *ironia* în proza lui Ion Creangă, având ca suport critic următoarea afirmație:

Spirit frondeur, înclinat să persifleze în numele bunului-simț, Creangă ascunde sub „țărânia” lui o mare ironie disimulată. Metoda lui expoziitivă, bazată pe exemple populare tradiționale, constituie o ripostă la adresa pedanților și rafinaților. Pe sceptici îi batjocorește prin optimism și voioșie. Tinerețea lui bine întreținută este un reflex al supleței spirituale a poporului. Pentru ca să apară un Creangă, cu fraza lui densă de înțelepciune, cu umorul subtil, limba românească a trebuit să fermenteze în adâncuri secole de-a rândul. Mâna iscusitului meșter scoate la suprafață zăcămintele din straturi profunde, concentrând în câteva cuvinte, ca la Eminescu, fragmente ale unui univers. În opera lui cu naivități și îndrăzneții de veche xilografie, se înscrie în datele sale sufletești o lume cu sensibilitatea, cu filozofia și mitologia sa caracteristică.

Constantin Ciopraga, „Expresivitatea lui Creangă”, în *Viața românească* (1964)

În elaborarea eseului, veți avea în vedere:

- definirea noțiunii de *ironie* în literatură, precizând trei modalități de realizare a acesteia;
- ilustrarea unei modalități de realizare a *ironiei* în două opere literare aparținând lui Ion Creangă;
- prezentarea comparativă a temei și a viziunii despre lume în operele alese;
- integrarea adecvată, în conținutul eseului, a patru dintre următoarele concepte de teorie literară: *motiv, incipit/final, tehnici narrative, relații de opoziție/de simetrie, modalități de caracterizare a personajului, conflict, tipuri de comic, umor, modalități de realizare a expresivității, registre stilistice* etc.;
- susținerea unei opinii despre modul în care ironia se reflectă în textele alese, prin raportare la suportul critic enunțat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, se acordă **20 de puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper); pentru **redactarea** eseului, se acordă **10 puncte** (organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilitățile de analiză și de argumentare – 2 puncte; integrarea adecvată a conceptelor de teorie literară – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 1 punct; respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație – 2 puncte; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 900 de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Citește cu atenție textul:

– *A început să-mi placă să povestesc, murmură ca pentru dânsul numai. Semn de bătrânețe.*

Ar fi fost, la vârsta lui, mergea pe șaptezeci și șapte de ani, al doilea după albeața strălucitoare a părului tuns scurt și a lungilor mustăți. Încolo, voinic și verde. Iar vioiciunea limpede a privirii îi întinerea și mai mult fața de om sănătos și trăit bine, trandafirie și netedă, precum îi fusese întreaga viață.

– *În ce privește bătrânețea, glumi, s-ar cădea să cunoaștem și părerea cocoanei Masinca.*

– *Vezi, așa se scrie istoria. Alții, atâția, mulți, au fost cu folosul, eu cu ponosul. Află că între Masinca și mine n-a fost nimic și numai Dumnezeu știe cât am dorit; am întrebuițat toate mijloacele ca să ajung la aceea ce îmi părea țelul cel mai mare al vieții mele, cel din urmă, însă în zadar. I-am cerut mâna, e de atunci aproape o jumătate de veac, era după despărțenia ei de bărbatul dintâi, de Caegiu. „Rache dragă, mi-a spus, țin prea mult la tine ca să ți-o dau, ar fi păcat, zău, mi-e milă să te las și pe tine pe drumuri și cu inima zdrobită.” [...] De aceea am și rămas*

prieteni, că tu știi: de la prietenie se întâmplă să se treacă la dragoste, dar după dragoste prietenie nu mai poate fi.

Mateiu Caragiale, **Sub pecetea tainei**

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identificați trei funcții ale comunicării prezente în fragmentul citat. **3 puncte**
2. Menționați câte un antonim neologic potrivit pentru sensul din text al fiecăruia dintre următoarele cuvinte: *vioiciune, sănătos, să cunoaștem*. **3 puncte**
3. Precizați funcția sintactică a structurilor subliniate: *să-mi placă; întreaga viață; o jumătate de veac*. **3 puncte**
4. Construiți trei enunțuri pentru a ilustra polisemia substantivului *semn*. **3 puncte**
5. Motivați utilizarea virgulelor în enunțul: *Ar fi fost, la vârsta lui, mergea pe șaptezeci și șapte de ani, al doilea după albeața strălucitoare a părului tuns scurt și a lungilor mustăți*. **3 puncte**
6. Explicați modul de formare a cuvintelor subliniate din text: *albeața, trăit, altădată*. **3 puncte**
7. Elaborați un text de 30 – 50 de cuvinte, în care să explicați valoarea stilistică a utilizării persoanei I în fragmentul dat. **3 puncte**
8. Exemplificați, prin câte un enunț, trei valori morfologice distincte ale cuvântului *și*. **3 puncte**
9. Analizați morfologic structurile subliniate: *Vezi, așa se scrie istoria. Alții, atâția, mulți, au fost cu folosul, eu cu ponosul*. **3 puncte**
10. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Află că între Masinca și mine n-a fost nimic și numai Dumnezeu știe cât am dorit; am întrebuințat toate mijloacele ca să ajung la aceea ce îmi părea țelul cel mai mare al vieții mele*. **3 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Se dă următoarea secvență didactică:

3. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

Competențe specifice

3.3 sesizarea corectitudinii și valorii expresive a categoriilor gramaticale și lexicale învățate, într-un text citit

Conținuturi asociate

– categorii morfologice specifice părților de vorbire (actualizare și conținuturi noi): verbul, substantivul, pronumele, numeralul, adjectivul, adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția; relații și funcții sintactice; raporturi de coordonare și de subordonare în propoziție și frază;
– rolul utilizării categoriilor morfologice și sintactice într-un text; schimbarea semnificației unor cuvinte în funcție de contextul în care apar; relații de sinonimie, antonimie, omonimie și polisemie într-un text dat; *unități frazeologice;
– mijloacele de îmbogățire a vocabularului (derivarea, serii derivate, compunerea, schimbarea valorii gramaticale sau conversiunea, împrumuturile);

Programa școlară de limba și literatura română pentru clasele a V-a – a VIII-a (clasa a VII-a),
aprobată prin ordinul ministrului nr. 5097/09.09.2009

Elaborați un test de evaluare continuă care să conțină patru itemi (doi itemi obiectivi de tip diferit, un item semiobiectiv și un item subiectiv), valorificând competența din secvența dată.

Veți avea în vedere:

- menționarea timpului de lucru alocat testului;
- respectarea particularităților de proiectare a fiecărui item indicat;
- corectitudinea științifică a informațiilor de specialitate;
- realizarea baremului de evaluare și de notare al testului.